

Po stopinjah gospoda učenika

Na pot gospoda učenika Antona Lokovška sem stopil leta 2009, ko se je na programu, ki ga je ponujal Slovenski šolski muzej, tedanjim učnim uram pridružila še Nedeljska šola branja, pisanja in računanja. Program zanjo sva oblikovala s tedanjo muzejsko bibliotekarko Valentino Tominec, ki je imela za seboj precejšnje število učnih ur Lepopisa. Prvo leto je bil obisk nekoliko manjši, saj je bila to poleg obstoječih preizkušeno dobrih učnih ur vendarle novost, z leti pa se je obisk precej povečal. Sprva sem kot gospod učenik po učni uri moral preobleči srajco, sčasoma pa je tudi trema pošla, tako da se je kdaj pa kdaj pripetilo, da sem učencem razlagal o *lojtrcah* in preprostih računih z jabolki, obenem pa sem razmišljal, ali bom za kosilo jedel hamburger ali bom šel raje na pico.

Včasih je tako nanese, da sem imel tudi štiri učne ure zapovrstjo. Takrat so mi umetni brki, ki sem si jih prilepil na obraz, pri četrti učni uri že močno plesali pod nosom. In če sem bil pri prvi še ves strog in zagnan, mi je pri zadnji že precej pošla koncentracija, tako da tudi nisem bil več občutljiv na to, ali je bil v razredu popoln mir ali ne. Kaj vpliva na to, da je v razredu mir ali ne, pa mi do zdaj ostaja neznanka. Največkrat je bil mir v razredu odvisen od avtoritete spremljevalnega učitelja. Če je imel v svojem razredu mir in avtoriteto, potem tudi v muzeju ni bilo težav. Včasih se je zgodilo, da so učitelji učence pred prihodom v muzej zelo prestrašili, kaj vse bodo doživeli, tako da je tu in tam kakšen otrok med učno uro kar zajokal.

Nekateri otroci, predvsem pa najstniki, ki imajo včasih težave z avtoriteto, postanejo pri učni uri lahko izzivalni in predrzni, kar botruje strožjemu nastopu gospoda učenika in okaranju dotičnega. Ta otrok ne doživlja več učne ure kot prikaz zgodovine, ampak vzame nastali konflikt zelo osebno, se

"Kaj bom za kosilo? Hamburger ali pico?"
(SŠM, fototeka, foto: Urška Boljkovac).

spusti v dvoboj z gospodom učenikom in zanj je pomembno samo še to, kdo bo v nastalem položaju zmagovalec in kdo poraženec. Gospodu učeniku ali gospodični učiteljici, ki vodi učno uro, slednje ni pomembno, saj se zaveda, kakšen je pomen učne ure, otroka pa skrbi predvsem za ugled v razredu, pred sošolci.

Včasih se tudi zgodi, da delajo večji nemir spremljevalni učitelji, ki se jim pri učni uri zazdi, da bi bilo fino, ko so že v vlogi učenca, če malo razgrajajo in *jako pametno* odgovarjajo gospodu učeniku ter hitro še malo ponagajajo svojim *sošolcem* – svojim siceršnjim učencem, hkrati pa si mislijo, kako dobro so se vživeli v učno uro in kakšen *super show* so imeli pred svojimi učenci.

Naslednja učna ura, ki sem jo imel, nosi ime Vodnikova šola iz Ilirskih provinc in se je drugim pridružila spomladi leta 2010. Snov in zahtevnost te učne ure sta primerni za srednješolce, saj morajo udeleženci glasno brati besedila, zapisana v bohoričici, določati stavčne člene, zahteva pa tudi nekaj malega znanja francoščine. Pri tej učni uri se kot stalnica valijo salve smeha. Največkrat je to zaradi tega, ker udeleženci glasno nepravilno preberejo besedo ali večji del besedila. Tako sem nekoč doživel, da je '*Napoleon dokazal svojo moškost*' namesto '*mogočnost*' ali da se je stavčni člen, ki ga danes imenujemo osebni zaimек in se mu je včasih reklo *namestimé*, ker se pojavi namesto imena, spremenil v *namêsti mê* in spet drugič, da je besedica *sicer* postala *frizer* ...

Vodenje učnih ur kot gospod učenik doživljam, kot da mi je pisano na kožo. Poleg naučenega poteka ure je treba pogosto improvizirati in biti iznajdljiv, saj so otroci vedoželjni, hudomušni, nagajivi, predvsem pa zelo različni, zato se pri tovrstnih izzivih v vlogi gospoda učenika zelo dobro počutim. Je veselje, je zabava, je adrenalin in je vedno zanimivo, kajti niti dve skupini otrok nista pri učni uri enaki.

To, da imamo v Slovenskem šolskem muzeju možnost doživeti zgodovino, torej učne ure iz starih časov, se mi zdi ogromen prispevek k širjenju poznavanja zgodovine šolstva na Slovenskem. Zakaj bi človek o zgodovini bral, če jo lahko doživi, na ta način najboljše spozna in si največ zapomni?

Anton Arko, gospod učenik *Anton Lokovšek*
(učne ure Nedeljska šola, Vodnikova šola, Stara šola za najmlajše)